

SZÉKESFEJÉRVÁR.

TÁRSADALMI HETILAP.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, iskolatanács, s a tanítók és községi jegyzők egyletének

A lap ára
házhoz hordással vagy postán küldve:
Egy évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Hirdetmény
a bélyegdíjon felül, minden három hasábos petitsor:
Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 krért
igtattatik be.

KÖZLÖNYE.

Megjelen minden vasárnap.

48. szám.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének (Széchenyi-utca 164. sz.) czímzendők; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak **Klökner Péter** kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyilttérben megjelenő közlemények után három hasábos petitsorért 10 kr. fizetendő.

Börmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Közügyeink legfontosabbikáról.

„Multum, non multa”
Plinius.

Az élet mindennemű körülményei közt valódi megelégedésre, csak szellemünknek mindinkább való tökéletesítése vezet. Mivel pedig ennek alapja az iskolában — melyben minden művelt nép, az újabb generatio haladása és jóléte jövőjét látja nevelkedni — vettetik meg, épen nem közömbös dolog, mint neveljük, oktadjuk, vezetjük a reánk bízottakat; mily irányt s alapot adunk a szülők legdrágább kincseinek, a haza reményteljes csemetéinek, városunk leendő polgárainak.

Ha valakinek, úgy bizonyára nekünk tanítóknak szent s lelkiismeretes kötelességünk, az általunk, mint legilletékesebbek részéről tapasztalt nevelés-oktatásügyi hiányokra jóakarattal reámutatni, a veszélyes túlkapásokra figyelmeztetni, a kellő orvoslattól tisztelettel kérvényezni.

Az életben gyakran megtörténik, hogy az emberek egyik túlságból a másikba esnek; s hogy ez velünk a tanításterén meg ne történjék, vigyázóknak kell lennünk. A mennyire az elmúlt tizedekben, kevés történt népiskoláinkban a reáliákat illetőleg, ma néhol, egyszerre tudóst akarnak faragni az alig eszméletre ébredt gyermekből. — Ezen baj, mely sokszor későn, de annál szomorúabban bosszulja meg magát az ártatlan ifju nemzedéken, s melynek kárai sokszor kiszámíthatlanok, iskolai rendszerünkbe is befészkelte magát.

Belvárosi fitanodánkban, (ezelőtt főlemlé tanoda) gyökeres reformra van szükség. Tanodánk, mely látogatóit a város legértelmesebb családjaiból ujonczozza, s melyhez a taneredményt illetőleg a legnagyobb remények kötvék — szervezetére, a népiskolai tantárgyak beosztására nézve annyira hibás s czélteljesített, hogy azt, a tanuló ifjuság érdekében mielőbb megváltoztatni, böles hatóságunk úgy hiszem nem fog késni.

Az 1868-ik isk. törvény által a néptanodákra előirt tantárgyak hat évfolyamra osztatnak be. 6—12 évig végzik be népiskolásaink tanulmányi körüket; ezt, 12—15. az ismétlő iskolában állandósítják, tovább fejlesztik. A törvény ezen elrendeléséből kiindulva, minden népiskola hat csoportra osztja tanonczeit, s hat éven át tárgyalja le az előszabott dolgokat. Rendes egymásutánban, a gyermekek lelki tehetségének fokozatos fejlődésére tekintettel, lassan, de biztosan igyekeznek a kitűzött cél felé. Isk. törvényünk szellemében úgy s annyi adatik elő, mennyit gyermekeink nem csak felfogni, hanem meg is emészteni, s szilárdan megtartani képesek. Túlerhelés, a felszínen ragyogás, hatásvadászat keserűen szokta magát megboszulni.

Az isk. törvény életbelépte óta tanodánknál az I. osztályban az első évfolyam, a II. osztályban a 2. évfolyam, a III. osztályban a 3. 4. évfolyam, a IV. osztályban az 5. és 6. évfolyam van berendezve. A két alsó osztályban tehát egy-egy évfolyamot véve egy évre, öröm és sikerrel töltheti be a tanuló a maga helyét. De nem így a III. és IV. osztályban. Ezen két osztályban négy évfolyam levén felvéve, nem

mint kellene 4, hanem 2 év alatt végeztetnek be a népiskolai tantárgyak. Hogy így beható, a tárgyakat gondosan részletező, a gyermek jövőjére nézve üdvös befolyású eljárást követni minden megerőltetés mellett is alig lehet, a laicus is belátja. A törvény s kormányutasításokhoz ragaszkodva, kijut minden évfolyamra elég munka; de ha a tárgyakat megtartván az időt felényire redukáljuk, physikai lehetőségéggé lesz, népiskolánk fontos és nagyszerű feladatát megoldani.

Gyermekeink a II. osztályból a III. osztályba menvén, egyszerre annyi tárggyal terhelhetnek meg, hogy nem csodálható, ha a józanabb szülők fejszólva veszik gyermekeiknek a nyálábszámu könyveket. Tantárgyaink: Hittan, biblia, magyar olvasás, szép- s helyesírás, nyelv- s irálytan, német olvasás, szép- s helyesírás, nyelvtan, fej- s írásbeli számtan, földrajz, történelem, terményrajz, természettan, gazdaságtan, alkotmánytan, ének, rajz. Kérdem: heti 22—25 órából mennyi idő jut egy tárgyra? Ha valaki, úgy én vagyok, ki a reáltárgyaknak a népiskolákban törvényes elrendelésének hosszánál kiáltozik. Mindezeknek szükségéről, rég ezelőtt adtam már igénytelen irodalmi működésemben kifejezést; de mindent a maga idejében, a maga helyén, a maga módja szerint. Azon gyermek, ki iskolai első éveiben a tárgyak egész seregén mintegy áthajtatik, későbbi fejlődése s tanulmányai rovására áldozata lesz helytelen eljárásunknak. Tantárgyaink jelenlegi beosztása mellett gyermekeink szíve, kedélyére nemestőleg hatni, lelküket gondosan művelni, az egymást üző sok tárgy miatt lehetlen. Századok mulasztásait

TÁRCZA.

Csalán-csipések.

Összeszedte a bozsoki Scorpio.

Még e czim alatt nem nyujtottunk olvasóinknak sorokat, s hogy most bátorkodunk rá, azt a jelen idő közönyös, fásult világának érvágására tesszük. E czim alatt nem ábrándozni, merengni, hanem csalánmódra néha csipni is fogunk, hisz ez természetünkben van, de csak azért, hogy hírlapírói kötelességünknek megfeleljünk.

Tudjuk, hogy sokan azzal vádolnak bennünket, mikép tollunk epés s talán néha kellemetlen is. De ezt mi megengedjük, mert lehetséges, mivel mi magánérdeknek nem szolgáltunk soha, egyedül a közügyet, a közönség érdekeinek védelmét tartottuk szem előtt, s ha a közügyért való buzgalomtól áthatva írunk, nehéz nem lenni epésnek, midőn napról napra tapasztalja az ember, hogy igen sokan mindég és mindenütt saját érdeküket a haza és közérdek elibe tesszik stb.

Azután, hogy ne fogná fájó érzellemmel a magyar hírlapíró tollát kezébe, midőn ez ősmagyar városban azt tapasztalja, hogy a mi a magyar nemzetiség és nyelv emelésére, terjesztésére van, azt figyelembe sem veszik. Szőlőhegy, korcsma, sörház hangzik a jókedvtől, s némely bortól neki hevült hazafi virágos szavakat zeng a magyar dicsőségére, — — hanem ezen

urak a magyar irodalmat, a színészetet csak hiréből ismerik, áldozni érte nem akarnak; inkább egészség rontó pipafüstös levegőben elblatozzák keresményeiket. Így van az, a szóhazafiság, meg van bennünk, hanem tenni, áldozni, azt nem szeretünk. Pedig nekünk magyaroknak, kik heterogen elemektől vagyunk körülvéve, kik ellen a keblén táplálkozó nemzetiségek folyton ingerletnek, csak úgy tarthatjuk fen magunkat, ha szellemi felsőbbségünket biztosítjuk. Azért kibem egy kevés hazafiai szeretet van, ne engedje magát a törpítő és butító élvezetek által elragadtatni, hanem ébredjen, s törjön előre azon csoporttal, melynek kitzűzött eszméje a magyar nemzet örökkévalóságát biztosítani.

Bármily gyengének érezzük is magunkat, a nagy eszmék és nemzetiségünk melletti harczokba lapunkkal mi is részt akarunk venni. Hisz egy társadalmi lapnak törekvése csak úgy lehet teljes, ha ostromozza a felületes gavalléroskodás, a semmittevő urhatnamságot, a hazafiatlanságot, s a közügyek iránt súlyedő érdekeltséget; s végre ha a nemzeti művelődés apostolaira, a magyar színészet pártolására ösztönzi a közönséget. Tehát a mi csalán-csipéseink mintegy kötelességszerűek, azért ne is nehezteljenek érte, mer ezután többel is fogunk szolgálni.

Különös, hogy mindenki panaszkodik a nyomasztó viszonyok s a pénztelenség ellen, hanem azért a helybeli új sörcsarnokban a trágár dalokat 40 krajczár belépti díj mellett százak hallgatták, s fogyasztották éhező színészeink torára az árpalevet. És

pedig magyarok — ?? s mi több, az értelmes osztályból valók voltak a nemes ügybarátok. Bizony kétségsbe kellene esnünk hazánk jövője fölött, ha e kis tévedés megrögzött hibává válnék.

Az eljegyzések, esküvők városunkban napirenden vannak, s az ember szinte félni kezd, hogy utoljára is kikopik a házaselet boldogságából, ha azon gyorsan érkező vigasz nem jönne segítségünkre, hiszen nőnek a szépek. Azután mi sohaem öregsünk meg, mert mi egyáltalán nem tartunk Boross bátyánkkal, hogy „vagy idejében vagy soha” — — — oh nem! mi azok közé tartozunk, kik azt állítják, mindég korán van. Sokszor ez állításnak más rugója is van, — olyan „savanyu a szőlő”-féle; hanem az ilyesmit férfi nem szokta bevallani. De milyen ellentét, a földművelő akkor nőstül, ha sok buza és bor terem, — — — az uriosztálybeliek mint látszik, akkor kapnak kedvet, midőn országos inség uralkodik, de hát összetett vállal többet elbirunk, s a baj megosztva nem oly terhes. Lehet, hogy mindegyiknek igaza van.

Hanem még el sem kezdték a bálóaszt komolyan, már is a fényüzési vágy kezd rosz gyümölcsöket teremni. Ugyanis 6 czipész legény egy bolt raktárát feltörte, és több árucikket elemeltek onnét, azonban lángoló rendőrségünk kinyomozta őket s így megcsipettek. De gondolják el önök, mi vitte őket e lépésre? ők legalább azt állítják, hogy azért tették, mivel a kisasszonyoknak? a bálba fagyaltot és kávét akartak fizetni. Ez is a civilizációnak egy ferde ki-

Végválasz „Egy katolikusnak.”

egyszerre pótolni akarván, fejletlen gyermekeinktől oly dolgok kívántatnak, melyek későbbi éveknél vannak fenntartva. S ha számbaveszem tényleges viszonyainkat, nem tudom, nálunk mindez miért?

Belvárosi fitanodánk tanoncainak túlnyomó része, tanulmányait folytatva gymnasium vagy reáliskolába megy. Ezen tanodákban pedig a nyelv- és számtani ismeretek jól megvetett alapja képezvén a főszerepet, physikai, alkotmánytani vagy egyéb reáltárgyainkra, melyekkel 8—9—10 éves gyermekeink népiskolai idejét nagy részben elharácsoljuk, nem igen fognak reflectálni. Sőt mi több, mivel jelen rendszerünk mellett a reáltárgyak veszik legtöbb időnként igénybe, ugyanarra, hogy a törvény által előszabott nyelv- és számtani órák nagy részétől elütetünk, megtörténhetik könnyen, hogy gyermekeink épen abban szenvednek rövidséget, mi reájuk nézve legelőnyösebb, legszükségesebb.

De jelen tanrendszerünk nemcsak azon gyermekekre, kik gymnasium vagy reálba mennek, hova a sikeresen bevégzett 4-ik évfolyam után felvétetnek, hanem azokra is, kik népiskolánkban tetőzvéen ismereteiket pd. iparosokká lesznek, szánandóan czéltévesztett. Két év alatt futván keresztül azt, mit a törvény négy évre előszab, kézzel fogható dolog, hogy csodát nem tehetvén, a hallott és tanult dolgok nem fognak a gyermek lelkében gyökeret verhetni, nem fognak ott megszilárdulva azon időre biztosítani, melyben azokra leginkább szükségök lenne. — Egészen igaza van Kehr, az ismert nagy tanfőúrunk midőn így ír: „Da es eine Thatsache ist, dass der Schüler nur das hat, was er fest hat, und dass nur festes und sicheres Wissen den Menschen bildet, so hat der Lehrer auch allen Grund, sich vor Über-eilung zu hüten. Der Bildungsgang aller grossen Männer beweist die Wahrheit des Sprichwortes: „Eile mit Weile;“ dagegen ist es ebenfalls Thatsache, dass der Mensch durch halbes Wissen verbildet und zu Eitelkeit und Anmassung verleitet wird. Nur gründliches Wissen nützt, oberflächliches Kennen schadet!”

Ki a gyermekek alapos nevelés-tanítását egyik elsőrendű kérdésnek tartja, s e körüli észleleteiben mélyebbre szállva, magát nagyhangú szavak, holmi csillámló külfény által megvakíttatni nem enged, annak hön óhajtanja kell, hogy tanodánk szervezete minél előbb a törvénynek megfelelően módosíttassék.

Bizva az ügy élén állók jó akaratába, azok buzgó, erélyes és szakavatott munkásságába, erős abbéli reményem és hitem, hogy rövid idő alatt szerencsések leszünk belvárosi fitanodánk szervezetének jobbra fordulási hajnalát üdvözölhetni.

Göbel János György.

növése, de igazolja az első ember történetét, vagyis, hogy az ember többnyire azért lesz rószszá! — hogy a nőknek kedvében járhasson. Azonban adnak öök boldogságot is, — és sokszor visszavezetnek a tévedések utjáról, a boldogtalanság paradicsomába.

A röpiratok korszakát érzük. A gabnatermés rosz volt, a politikai röpiratok pedig gomba módra teremnek, hanem minden csábító eszméik daczára sem gombásodnak meg töle az emberek. — Ha nem csalódunk egy újabb röpirat, melynek czime: „melyik párthoz tartozom,” minket is érdekelhet, mert mi legalább képviseltesünk után, csakugyan nem tudjuk melyik párthoz tartozunk. Vagy igen! azok közé, kik a szép és nemes eszmék távoli világában képzelve magukat, a jelenben az ábrándok hónapban járnak, vagyis megcsökönyösödvé állunk olyan posztióba, honnét szavunk nyomaték nélkül hangzik el, — se nem ért, se nem használ senkinek, mint a nagy-körösi szentelt víz.

Hanem az ilyen elvek képviselői könnyen úgy járhatnak, mint azon két mázsás „Hackstok” hazafi, kit a bécsi kiállításra a bérkocsis nem mert felvenni és tovaszállítani, mert félvén, hogy letörik a tengely, s különben sem nézett ki belőle urat. — — — Így lesz majd a néppel is, ki diadalszekerére nem veszi fel válogatás nélkül az embereket, — — — s a tömeg mely rendesen szive és nem józan értelme után szokott menni, nem mámorosodik meg a hang érczcsen-gésétől és a szavak szabadelvü mázától.

„Egy katolikus” elismerésre méltó válaszára hallgatással felelünk, ha némely félreértések kikerülése nem tenné köteleességünké, hogy e tárgyban még egyszer felszólaljunk. — Kijelentjük, hogy „Feleletünk” semmi összefüggésbe nincs dr. Seidel ur lapjával. Távol legyen tőlünk legkevésbé is kétségbe vonni jogát a lap szerkesztését illetőleg. — Szabadsajtó tért nyit, minden társulat, egylet vagy felekezetnek elvét, véleményét, a nyilvánosság terére hozni.

A lap irányát vagy tartalmát mi nem akartuk bírálni, sőt ettől távol is tartjuk magunkat. — Szóltunk s szólunk egyedül az ön által feltett kérdésre. — Feleletünkben a *vallásosság létezését* — bocsásson meg az „Egy katolikus” — mi nem tagadtuk, sőt állítjuk annak *jogosult létezését*. Azonban azt bátran állítjuk, hogy a szó szoros értelmében vett *vallásosság, nem egy felekezet kizárólagos tulajdona*. A vallásosság szel-leme él a felekezetek összességében s hivatása a felekezetek *egységessé*.

Ha ezen általános vallásosságot, mely nagy részben *humanitás*, veszi ön is a nevelés egyik kellékének, úgy egyetértünk. — Hogy az „Egy katolikus” is öntudatos alappal bíró vallásosságot kíván, mely nem értelmetlen bemagoláson fekszik, kiténik abból, hogy ő se helyesli a gyermekek gyenge koránál alkalmazott vallásos igazságok tanítását. Miért? mert ennek felfogására, teljesen kifejlett elme, bíráló értelem, s erre elkészített kedély szükséges.

A vallásosság — Krisztus szellemébe vevén — képes egyedül a jelenben uralkodó chaoszt eloszlatni. A kiskoru emberiséget, a teljes ismeretre, a nagykorúságra emelni. — De ha felekezeti mérőn mérjük a *vallásos igazságokat*, nem lesz e a következményekben ellenmondás?

Hogy az általános vallásos szellem szükséges a neveléshez, tagadni nem lehet. Hanem mi azt állítjuk, hogy mint a többi tudományokban úgy ebben is, uralkodjék tanmódszer. Mi nem tartozunk azok közé, kik a vallást nem tartják tudománynak. *Legfőbb tudomány*, véleményünk szerint, ép ezért annak tanítása legyen méltó a tudományhoz, ne pedig *ironiája*.

Kezdetben nemes és szívreható történetekkel ébresztük a gyermekben a szív kedvesebb érzelmeit. Ezeknek az életből meritése által, készítsük a kedélyt a vallásosságra. Ezután vegyük elő a term. rajzot, felmutatva benne a nagy mindenséget; a term. tant, fel-tüntetve a nagyszerű tüneményeket; földrajzot, megismer-tetve az országokat és embereket, utójára a *tör-ténetet* erősen színeze, hogy nem vakeset, hanem egy örök törvény szerint haladt elő az emberiség. Ezen tantárgyak után előveszem a vallás tüzetes tanítását, rámutatok a már ismert mindenségre, az ebben levő rendszerre és következetességre, a föld lakóira s ezek történetében nyilatkozó gondviselésre, s ezek *teremtője*, megtartója *az Isten!* A gyermek elámul, gondolkodik, s a már nyert ismeretet alapul veszi a nagyszerű val-lásosság felfogásához. *Az ilyen Isten* megismerése szüli a *valódi szeretetet*, s az ebből származó vallásosság rendíthetetlen.

A keresztény történetre hivatkozik az „Egy katolikus,” hagyjuk nyugodni a multat, a sok fény mellett annyi az árny, hogy majd semmivé teszi az elsőt. — A keresztény történet, sok helyen felülmulja *Nerót*. — A fanatismusra nézve annyit mondunk, hogy a szerencsétlen spanyol- és francia nemzet lebegett előttünk. Ez úgy hisszük dr. Seidel urat a legkevésbé sem érítheti, s reá nem vonatkozhatik. — Mi elismer-jük a *vallásosság létezését*, ennek apostolai is vagyunk, ezt minél tisztábban látni, a Krisztus igaz szellemé szerint nagyobbodni, szívünkbelől lelkünkbelől kívánjuk. Bezárjuk válaszukat az „Egy katolikus”-nak mély és őszinte elismerésük nyilvánítása után.

Binder Adolf,
ev. lelkész.

Vasadi Balogh Lajos,
ref. lelkész.

Hatósági élet.

Székesfejérvár szab. kir. város november 17. és következő napjain tartott rendes havi közgyűlése.

(Vége.)

A pénzügyi tanácsos indítványa olvastatott, a tanács véleményének kapcsában, melynek rövid tartalma az, hogy a miniszterium keresztessék meg a végett, mikép az állami adóhátralékok kevesbitése, és azok behajthatósága végett, az egyesek és lakók költözködésére bizonyos szabályzat állapíttassék meg, mivel sokszor fordul elő eset, hogy az adóhátralékos minden szó nélkül elköltözik, a nélkül, hogy magát bejelenté, avagy hovaváló távozása kitudható lenne. Ezen indítványt a közgyűlés támogatta, a miniszteriumhoz való felterjesztését elhatározta.

A városi tanács tudatja, hogy a betegintézet élé-lmezése és a mosás id. Forster Györgynek kiadott. Helybenhagyott. Valamint tudatja, hogy a városi agg-és szegényintézeti gondozottak, a rendőri foglyok és tolonczok élélmzésének bérbeadását a kórházi szak-osztály eszközölte, s a korábbi évekhöz mérten teteme-sen drágábban, mit a jelen nyomasztó viszonyok eléggé érthetővé tesznek. A bérbeadás helybenhagyott.

Olvastatott a városi gazdasági tanácsosnak — a

tanács utján történt — beteresztése a farkasvermi rét, Pukker-kert, Kalló- és Purgermalom közti tér, Pörös, alsóvárosi szérü és a ménesde melletti városi földek bérbeadása iránt. Az említettek közül a bérbeadattak — helybenhagyattak, a melyek pedig nem, azokra új ár-érés fog tartatni. A szedreskerti temető mellett levő két kis kukoricaföld, miután már mindkét szomszéd-ján házak épültek, házhelyeknek felosztandók és elár-verezendők lesznek. A jövő évi költség előirányzat megállapítására a régiebb e czélra választott bizottság küldetett ki.

A pusztafolyam szabályozása, miután az magáno-sok birtokán vonul keresztül, de különben is már ki-tisztított — elvetetett. A Botlik major és Möricz-féle ház előtti tér továbbra is fentartatik. A keresztési ha-tárnál levő folyópart eddig egy keresztési ember által díj nélkül használtatott, de jövőre a többi hasonföld-ekkel a hasznélvezete árvereztetni fog. A megyei kórház és vörös keresztnél levő földcsucskák a szántóföl-dekhez osztatnak be. Az apostol utcánál levő szabad föld mikénti értékesítése iránt, egy terv elkészítésére a mérnök utasított. A csutura-temetőtől kezdődő par-lag földek, másfél ölnyi utnak való terület fenhagyá-sával, a szántóföldekhez csatoltatnak. A moóri sorom-pótól nyugatra eső szabad tér részben a házakhoz, részben a földekhez csatoltatik. A Kallómalom és ló-usztató közti tér a földekhez csatoltatik. A hosszuhiánál levő tér, a marhajárás miatt, továbbra is szabadon hagyatik. A keresztési sorompón kívül eső tér az ugyanott levő házhoz csatoltatik. A ráczszérűkhöz vezető út kiszélesíttetik. A régi bárándi ut négy öl szélességre keskenyíttetik, s a felesleges rész egy oldalra a föl-dekhez csatoltatik. A Báránd és fővenyi ut melletti földben előbb kavicsra kutatás történik, s csak azután csatoltatik a földekhez. Az ugynevezett sififöldek el-adatnak. A bárándi ut és vasuti indóház mögötti tér a földekhez csatoltatik. A kis basánál a váralsjai pas-cumból egyesek által foglalás történt, visszajátítására a gazd. tanácsos és mérnök kiküldettek. A felebb em-lített csatolások árverés utján fognak eszközöztetni.

A városi kórházi bizottmány a naponkint emelkedő drágaság miatt indítványozza, hogy az ápolási díj 40 król 50 krra emeltessék, ugyszinte a honvédelmi mi-niszter értesítessék, hogy a honvéd-betegeket az eddigi 35 kr. díjért ujéven túl nem fogadja be. Az indítvány elfogadtatott, s a honvédelmi miniszteriumhoz felter-jesztés fog tetetni, hogy csak 50 kr. napi ápolási díjért veheti fel a város a honvéd-betegeket.

Az adószorgalmazók részére a tanács véleményére, hogy folytonos kérelmezésüktől a közgyűlés megki-mélve legyen, ujévtől 1 frt. 50 kr. napidíj állapíttatott meg; addig is a szokásos szorgalomdíj fejében mind-egyik részére 25 frt. kiutalványoztatott. Bonovics és társainak folyamodványa a sörházmalomtól nyugatra eső rétekből 15 holdat kérelmez 12 évre kertivetemé-nyek alá haszonbérbe. Hosszas meddő vita után, hold-jaként 50 forintjával a kérelmezők óhaja teljesítetik. (Erre, mint értesültünk utólag, a kérelmezők azon val-laszt adták, hogy 50 frt-ért nem vehetik ki. Kár is volt ily méregdrágán ajánlani.) A méntelepnl levő terület haszonbérletének felmondását a bizottság elrendelte.

Say József b. tag indítványa, a kutyaadó behozata-tala tárgyában elejtett. Noha Novák Kálmán csak a tanácshoz vagy a pénzügyi szakosztályhoz kérte uta-sítatni, hogy az véleményes jelentést terjesszen elő, de ez is ellenésre talált.

Az iskolaszék jelenti, hogy a németnyelv és iro-dalom tanárává a reálgymnasiumhoz dr. Persz Adolf választatott meg. Ezzel kapcsolatosan szintén jelenti, hogy a francia nyelv tanárává, miután a miniszterium leirata által rendkívüli, de kötelezett tárgynak rendel-tetett el, dr. Persz Adolf választatott meg, évi 150 forint díjazással. Helybenhagyott s a felterjesztése el-rendeltetett. Az iskolaszék jegyzőjévé dr. Károlyfy Nándor választatott. — Az iskolaszék azon határozata, hogy kik pótdátot nem fizetnek, a tandíj fizetésére ide-geneknek tekintetnek, — helybenhagyott.

Olvastatott a polgármester, mint a kiküldött bi-zottság elnökének, jelentése a városi sörházmalomnak műmalommá leendő átalakítására nézve. A tüzetes je-lentés kimerítően tünteti elő — a már lapunk által em-lített ajánlat előnyeit és hátrányait, s azon ajánlat, hogy három ezer forint évi haszonbérért 15 évig Bentsch Károly műmalommá átalakítja előnyösnek és elfogad-hatónak mutatkozik, de miután a malom jelenlegi bér-lete egy hó mulva lejár, s különben is ily nagyobb-szerű vállalatnál alapos megfontolás szükséges, ezuttal az egyezkedések megszakítása nélkül a jelentés azon indítványt teszi, hogy a jelen módon való bérbeadás 1875-ik april elsejéig hosszabbíttassék meg. Addig is a városmalmainak rendezésére egy bizottság kül-dessék ki. Határozatott, hogy az eddigi bizottság a város rendezendő malomügyeiről javaslatot terjesszen elő, s a jelen bérleti összeg mellett a sörházmalom 1875. april elsejéig Simli János ur birtokában meg-hagyatik.

A hely. hitfelekezet és város között az egyházi segély iránt felmerült nehézségek elintézésére egy kül-döttség küldetett ki, melynek elnöke Novák Kálmán polgármester jelenti, hogy a városi küldöttség noha a méltányosság s nem a szorosan vett igazság szempont-jából indult ki, hogy végre a kényes természetű ügy megoldást nyerjen, mindazonáltal teljes egyetértésre nem jutott. A városi közgyűlés a küldöttség mun-kálatait elfogadta, s ha a hely. hitfelekezet 15 nap alatt